

Місткість міського автобуса габаритною довжиною 12 м перевищує місткість міського автобуса габаритною довжиною 10,5 м в середньому на 28 пасажирів або на 23,5%.

Література:

1. Іванілов О.С., Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємств автомобільного транспорту : підручник. Х. : ФОРМ Бровін О.В., 2017. 632 с.
2. Каталог автобусів. Великий клас. URL: <http://interdalnoboy.com/avtobusi/klas/bolshoy/>

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ СИСТЕМЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Фараджов Н.Н.

*Научный руководитель: Р.Р.Алиев, к.т.н., доцент
Мингечаурский Государственный Университет, Азербайджан*

Известно, что при финансировании субъектов малого и среднего предпринимательства (МСП) есть серьезные проблемы. Хотя в последние годы в этом направлении были предприняты шаги, но проблема не была полностью решена. Недостаточное количество специальных финансовых ресурсов считается одним из основных факторов, усугубляющих проблему. Несвоевременная доставка средств, сроков отсутствия доступности и другие факторы также создают проблемы с нарушением финансирования МСП. Поэтому механизм финансирования МСП должен быть изменен.

Использование средств, выделяемых из государственного бюджета, Министерство Финансов не дает соответствующее распоряжение средств в этом направлении, для субъектов МСП, предполагаемые деньги не могут добраться до них. Средства государственного бюджета, которые должны быть выделены на развитие малого и среднего предпринимательства при распределении его вовсе не следует считать второстепенным.

В Азербайджане существуют проблемы регионального развития предпринимательства. Причина в том, что малые и средние предприятия сосредоточены в основном в Баку. Поэтому, для развития предпринимательства в регионах должно быть восстановлено деятельность Центра Развития Предпринимательства. Так, создание в разных регионах центры, изучающие состояние предпринимательства в нескольких районах должен подчиняться расположенный в Баку центру. В то же время для осуществления государственного контроля необходимо, чтобы они были подчинены Министерству Экономики.

Реализация в регионах произведенной продукции для большинства предпринимателей это проблема. В отличие от западных стран, в Азербайджане большинство из них не проводят маркетинговую деятельность до производства продукта. А сотрудники Центров Развития Предпринимательства, изучив

рынок, пришли к выводу, что какую продукцию выгоднее производить в год и в каких регионах это может определить потребность в продуктах. С другой стороны, все центры, так как они передают полученную информацию в единый центр в Баку, то по стране можно осуществить суммирование всей информации.

Начало деятельности Центров Развития Предпринимательства в регионах может устранить ряд нижеследующих региональных проблем предпринимательства:

- координация работы малых и средних предпринимателей в регионах;
- оказывая помощь в осуществлении маркетинговой деятельности решение проблемы сбыта продукции и услуг;
- расширение экономических связей между регионами в Азербайджане;
- создание новых рабочих мест и использование местных трудовых ресурсов;
- привлечение в производство запасов сырья местного значения и более эффективное их использование;
- участие субъектов МСП, действующих в регионах, в расширение связей с зарубежными учреждениями, занимающимися проблемами;
- повышение уровня социально-культурную жизнь населения в районах и сельской местности;
- устранение неравномерного развития промышленного производства по территории страны;
- предотвращение демографических изменений, миграции.

Формирования и развития субъектов малого и среднего предпринимательство необходимо привлекать средства международных организаций и стран-доноров. Эти средства, предоставляемые в виде грантов, используются и для консультационных услуг. Уже за счет грантов Правительства Японии осуществляет техническое оснащение ряда предприятий Азербайджана. Развитие этой системы будут иметь возможность концентрации дополнительных средств на предприятиях, что в конечном итоге приведет к тому, что эти предприятия будут расширяться.

Для решения проблем финансирования малого и среднего предпринимательства должен быть обеспечен усовершенствование налоговых процедур и налогового законодательства. Налоговые механизмы инвестирования в МСП роль в поощрении их активности должна быть повышена.

Литература:

1. А.Б. Аббасов Деятельность предпринимательства: виды, проблемы развития. Баку, 1998.
2. Г.Н.Манафов Теоретические и практические вопросы предпринимательства. Баку, 1997.
3. В.Б.Мусаев Основы предпринимательства. Баку, 2002.
4. И.Г.Ибрагимов, Е.Р.Ибрагимов Экономический, правовой механизм предпринимательской деятельности. Баку, 2012.

5. Р.Р.Алиев Экономическая безопасность предпринимательства Азербайджана в условиях перехода к рынку. //Экономика и производство. Труды научно-технической конференции. №8, Москва, 2006.

СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОНДОВОЇ БІРЖИ

Фролова Ю.С.

*Науковий керівник: Нестеренко В.Ю., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Фондова або біржа цінних паперів – це біржа, на якій біржові брокери та трейдери можуть купувати та продавати цінні папери, наприклад, облігації та інші фінансові інструменти. Фондові біржі також можуть надавати засоби для випуску та погашення таких цінних паперів та інструментів, а також подій з капіталом, включаючи виплату доходу та дивідендів. Фондові біржі часто функціонують як ринки «безперервного аукціону», коли покупці та продавці здійснюють транзакції за допомогою відкритого протесту в центральному місці, наприклад на біржі, або за допомогою електронної торгової платформи [1, 2].

Фондова біржа організує торгівлю цінними паперами та контролює учасників торгів. Усі угоди на біржі реєструються. Юридичні особи на фондовій біржі залучають гроші для розвитку та виробництва, а приватні особи перетворюють заощадження на інвестиції та отримують додатковий дохід.

На фондовому ринку продають та купують цінні папери: акції, облігації, паї біржових фондів. Щоб не було обманів та нечесної гри, біржа розробляє правила торгівлі цінними паперами та гарантує виконання угод.

Компанії випускають акції або облігації, тому що їм потрібні гроші для виробництва та розвитку [3].

Особливості фондових бірж:

1) організований ринок: фондова біржа — це організований ринок цінних паперів (акцій, боргових зобов'язань, облігацій тощо), де цінні папери купуються та продаються на біржі. Усі операції регулюються правилами та положеннями відповідної фондової біржі.

2) формування та членство: фондова біржа, як правило, реєструється як асоціація, товариство або компанія. Кількість членів біржі обмежена певною кількістю, а нові члени приймаються лише за наявності вільних місць. Кожен учасник повинен сплатити встановлений членський внесок.

3) торгувати можуть лише учасники: фондова біржа відкрита лише для членів біржі, також відомих як брокери. Брокери виступають агентами покупців і продавців акцій, боргових зобов'язань і облігацій. На фондовій біржі операції здійснюються між учасниками або їх уповноваженими агентами від імені інвесторів.

4) котирувані цінні папери: щоб мати можливість торгувати цінним папером на певній фондовій біржі, він повинен бути зареєстрований на відповідній фондовій біржі відповідно до інструкцій, виданих біржею. Фондові біржі не дозволяють торгувати цінними паперами кожної компанії. Компанії,